

חופש המידע / חעי פלז

מהפכת השקיפות בבריטניה עדיין רחוקה מישראל

לחוק ואין זה מן הראוי לחפש דרכים לה" מוק מהחובות שהוא מסילי; ושדרישת מידע מצד הציבור אינה עמידה על איוו וכות יתר או התערבות בענייני הרשות, אלא מימוש זכות בסיסית של אזרחים להתוודע לאופן הפעולה של הרשויות המשרתות אותם.

הפרשה בבריטניה תדעך בעוד כמה שבו" עות, אבל השינויים שהיא תחולל בפוליטיקה

הבריטית יישארו עוד שנים רבות. נגע של ריקבון שפוט במערכת הבריטית מטהר באחת. המע" רכת הפוליטית והביורוקרטית הישראלית אינה נקייה יותר מזו הבריטית, היא פשוט חסוכה הרבה יותר. בשנים האחרונות הצליחו מאבקים משפטיים להחריך לתר" כה מעט אור: בזכות עתירות לפי חוק חופש המידע, הפכו חתים בין משרדי ממשלה לגופים פרטיים

לגלויים וכך גם הסדרי ניגוד עניינים של פקידים בכירים.

ואולם העלטה עדיין רבה בשירות הצי" בורי שלנו, ורק מהלכים דרמטיים ורחבי היקף של הצגה מסיונית ויוזמה של מידע לציבור באמצעות האינטרנט תכוא לתחי" לתו של שינוי תודעתי בקרב עובדי הצי" כור. לאחר השינוי התודעתי יבוא גם שינוי התנהגותי - וכולנו נצא גשכרים.

הכותב הוא מנכ"ל התנועה לחופש המידע

דרש החור, עבור סרטי פורנו בטלוויזיה ומי עבור מזון כלבים.

במאי '99 נכנס לתוקפו חוק חופש המידע הישראלי. גם אצלנו לוותה החקי" קה בהבטחות למהפכת השקיפות. ואולם בישראל ההכרזות וההגיגות עוררו הרבה יותר עניין מהמלאכה המתישה והסיופית של יישום החקיקה. אצלנו, כאשר נתבקשה

חוק חופש המידע בבריטניה הביא לחשיפת החזרי הוצאות שערווייתיים של חברי פרלמנט. בישראל, המערכת הפוליטית והביורוקרטית אינה וקייה יותר מאשר בבריטניה - אלא חסוכה הרבה יותר

הכנסת לספק החזרי הוצאות של חודש אחר ששולמו לה"כים, נטען שמדובר במאות שעות עבודה. כאשר משרד הבריאות נדרש למסור נתונים על מברקי תברואה כמס" עדות וכאשר משרד הפנים נדרש למסור החלטות של ועדה למקרים הומניטריים, ענו הרשויות כי מדובר בבקשה הרורשת "הקצאת משאבים כלתי סכידה".

בקרב הרשויות דרוש שינוי תודעתי כפול כדי לקרב אותנו לשקופות שבמד"י נות: ראשית, שהן כפופות באורה מהותי

« בינואר 2005 נכנס לתוקפו חוק חופש המידע הבריטי. כלי תקי שורת מרכזיים במדינה, שלקחו חלק פעיל במאבק לקידום החוק, העלו אז את הצי" סיות למהפכת שקיפות שתשנה את פני מערכת הממשל בבריטניה.

גם הפוליטיקאים הבריטים נשאו נאומים נלהבים כשבה חופש המידע, על אף שהם היו מהאחרונים בער" לם המערכי להעביר חוק זה. ואולם באחרונה התברר מדוע היו כה הססנים כמלאכת החי קיקה. פרשת החזרי הוצאות של חברי הפרלמנט הכריטי כבר הביאה להתפטרותו של שר המשפטים ויו"ר הפרלמנט ולגבייה של יותר מ-100 אלף ליש"ט מכיסיהם של חברי פר" למנט אחרים.

הפרשה לא היתה באה לעולם אלמ" לא מיר עם כניסתו לתוקף של חוק חופש המידע, דרשו עיתונים שקיפות כהחזרי ההוצאות ששילם הפרלמנט לחבריו. בתום מאבק משפטי ממושך ולאחר ניסיון כושל של הפרלמנט לסייג נושא זה מתחולת החוק, החלו אנשי הגזברות בפרלמנט לסרוק כ-6 מיליון חשבוניות, לקראת פרסומן באינטרנט שיועד ל-1 ביולי. ה"דיילי טלגרף" השיג את החשבוניות הסרוקות חודשיים לפני הפר" סום, ופיוס כבר יודע כל בריטי מי מנציגיו